

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на регионалното развитие и благоустройството
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ“

Изх. № 99.00-6-2290/1.04.13

до
Г-Н ТОДОР ПОПОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА НСОРБ
И КМЕТ НА ОБЩИНА ПАЗАРДЖИК

към
Г-ЖА ГИНКА ЧАВДАРОВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НСОРБ

Относно: Отговори на въпроси, касаещи подготовкa, кандидатстване и реализацията на проекти в рамките на ИПГВР

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПОПОВ,

Във връзка с проведена на 19 март 2013 г., в гр. Пловдив, работна среща по подготовката на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) и извършено обсъждане на предварително формулирани и изпратени от НСОРБ въпроси на общините (Вх.№ 99-00-2209/1/20.03.2013 г.), с настоящото представям на Вашето внимание официален отговор от страна на УО на ОПРР по въпросите както следва:

I. Въпроси по подготовката, кандидатстването и изпълнението на интегрирани проекти, включени в ИПГВР през планов период 2014-2020

- 1. Предвижда ли се целенасочена подкрепа от фондовете на ЕС през периода 2014- 2020 г. за най-изостаналия регион в страната – Северозападния?*

Целенасочена подкрепа за Северозападен район не се предвижда. Ресурсите на ОПРР 2014-2020 се концентрират в градовете за подкрепа определени съгласно НКПР 2013-2025.(67 града от 1-во до 4-то ниво). Те са определени за центрове от национално и регионално значение и целта на ОПРР 2014-2020 е да се фокусира върху тях и те да се превърнат в центрове на социално икономически растеж в районите. 13 от градовете за подкрепа са в Северозападен район.

- 2. Съгласно работния вариант на ОП „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г., дейностите по изграждане, реконструкция и рехабилитация на улични мрежи, изграждане и реконструкция на пешеходни и велоалеи, тротоари и др. са*

заложени в два подприоритета: 1.2 „Градска среда“ и 1.8 „Интегриран градски транспорт“. При какви условия изброените дейности ще могат да се финансират и по двата подприоритета?

Самостоятелни проекти за рехабилитация на улична мрежа не са допустими и няма да бъдат финансиирани. Те трябва да са част от интегрирани проекти за подобряване на градската среда.

В рамките на „Интегриран градски транспорт“ тези дейности също не следва да са самостоятелни, а да са интегрирани с останалите мерки в проекта за градски транспорт.

Проекти за интегриран градски транспорт ще бъдат финансиирани на територията на целия град, базирайки се на интегрираните проекти за устойчив градски транспорт. Следва да се има предвид обаче, че нуждата от инвестиции в проекти за интегриран градски транспорт, трябва да се основава на анализа на ИПГВР, а наличието на определените зони за въздействие трябва да бъде отчетено в съответния проект за устойчив градски транспорт.

3. *В процеса на идентифициране на проекти, които да бъдат включени в ИПГВР е предложено изграждане на технологичен парк в зоната с публични функции с висока обществена значимост. Съгласно настоящия работен вариант на ОП „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г., тази инвестиция би била допустима по подприоритет 1.3. „Зони с потенциал за икономическо развитие“, който обаче предвижда подобен вид финансиране само в зони за икономическо развитие. В тази връзка, съществува ли възможност за финансиране на бизнес инфраструктура и в другите зони за въздействие?*

Бизнес инфраструктура се предвижда да се финансира в „Зони с потенциал за икономическо развитие“ в рамките на ИПГВР. В градовете от ниво 4, които не определят зони за въздействие, такава инфраструктура ще се финансира на територията на целия град. Инвестициите за бизнес инфраструктура ще се извършват с финансови инструменти.

4. *Разработването на Оперативния план на проектите (основата за бюджета) и съставящите ги дейности като последователност с календарен график трябва да включат всички действия, необходими за реализацията – от проектирането до реалната организация на строителството. Какъв подход за постигане на синергичен ефект е препоръчителен при разработване на графика, при условие че в него ще се включват и проекти на частни инвеститори?*

В Приложение 2 от методическите насоки за ИПГВР – Матрица – бюджет на индикативния списък на проектите и дейностите включени в ИПГВР се описват източници и размер на инвестициите, в. т.ч. и частни инвеститори.

В допълнение, ИПГВР се разработва от работна група, в която се привличат всички заинтересовани страни, вкл. и частни инвеститори, които да участват при разписването на оперативния план и графика, с оглед включването на дейностите по проектите на частните инвеститори.

Проектите следва да се включат в графика, като отчитат взаимовръзката между отделните проекти, етапите на строителство и разположението във времето на източниците за финансиране.

5. По отношение включените в ИПГВР обекти от държавната инфраструктура:

- *Видове потенциални кандидати по проекти, включващи обекти изключителна държавна собственост, например на МВР, Съдебна палата, Бюра по труда и др.;*
- *Координация на мерки и интервенции между държавните институции, собственици на обектите включени в ИПГВР и общините;*
- *Ред за управление и отчитане на ИПГВР от общините, в който са включени интервенции върху държавна собственост, при условие че тези интервенции ще се осъществяват от съответната държавна институция.*

За конкретни бенефициенти по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ в рамките на ИПГВР са определените 67 общини. В рамките на ИПГВР по Приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020 ще се финансира предимно общинска инфраструктура, със следните изключения:

- ✓ Чрез финансов инженеринг има възможност за участие като крайни бенефициенти на частни инвеститори и публично-частни партньорства, както и Министерство на културата и Министерство на физическото възпитание и спорта за културна и спортна инфраструктура. В случая на финансов инженеринг бенефициенти са Фондове за градско развитие.
- ✓ По отношение на мерките за енергийна ефективност в административни сгради на държавната администрация, потенциално могат да бъдат финансираны всички административни сгради държавна собственост, разположени в зоната с публични функции за градовете от 1-во, 2-ро и 3-то ниво и на цялата територия на градовете от 4-то ниво. В този случай бенефициент е общината, а собственикът на обекта – съответното министерство, участва като партньор. Отговорностите се разпределят между бенефициента и партньора.

ИПГВР, освен по линия на приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020, ще се финансира от редица други източници, с или без водещата роля на общината. Такива могат да бъдат частни инвестиции или публични инвестиции, осъществявани по линия на държавния бюджет, други приоритетни оси на ОПРР или други оперативни програми. В този случай, общината трябва да координира на местно ниво мерките, които са част от интегрираните действия за устойчиво градско развитие, а именно – мерките по приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020 г., мерките за ВиК инфраструктура в рамките на ИПГВР, финансираны по линия на ОПОС, меките мерки и доставката на оборудване и обзавеждане, финансираны от ОПРЧР за обектите в ИПГВР, меките мерки и доставката на оборудване и обзавеждане, финансираны от ОП „Наука и образование“ за обектите в ИПГВР. В допълнение, общината трябва да идентифицира и всички мерки, които са извън нейната водеща роля и да ги отбележи в ИПГВР, с оглед отчитане на синергичния ефект.

6. По отношение на постигане на интегриран подход при изготвянето на проектни предложения:

- *Вид механизъм за интегрирано решаване на идентифицирани проблеми чрез финансиране по различните оперативни програми в рамките на ИПГВР;*
- *Дефинираните проекти и проектни идеи в рамките на ИПГВР могат да се финансират от различни финансови източници – оперативни програми, общински бюджет, държавни средства, частни инвестиции, заеми и др. Финансирането на интегрирани проекти ще се осъществява чрез координирани*

схеми по оперативните програми, съгласно процедурите, определени в Закона за управление на средствата от ЕС.

- *Методи за постигането на интегриран подход при условие, че към настоящия момент не са одобрени предварителните условия по Общия регламент за фондовете на ОСП, предпоставки за ефективното и ефикасно използване на средствата от ЕС – например предварителните условия за финансиране на здравна инфраструктура, както и рамката за обхват на новите оперативни програми.*

Методите за интегриран подход са именно ИПГВР и дефинираните и приоритизирани проекти и проектни идеи в него. Изпълнението на предварителните условия е отговорност на съответните министерства на национално ниво. ИПГВР са инструментите за интегриран подход в рамките на градовете за подкрепа и следва да включват максималния брой проекти, проектни идеи и обекти, с оглед нуждите и целите за градско развитие в плана.

7. *Времеви обхват на отделните схеми в рамките на различните оперативни програми и на новата ОПРР, с оглед важността им за проекти, които задължително са предхождани от изграждане на подземна техническа и/или инженерна инфраструктура.*

Разработените интегрирани проекти на общините в рамките на ИПГВР следва да имат ясен план график на съответните мерки и дейности в него. На базата на това проектът ще може да кандидатства по съответната схема на различните оперативни програми. Обхватът на схемите по отделните програми ще бъде координиран. По линия на ОПРР 2014-2020 се предвижда една схема по Приоритетна ос 1, с междинни срокове, но без краен срок за кандидатстване.

8. *Ориентировъчен размер на финансения ресурс, който ще бъде алокиран към различните групи бенефициенти по оперативните програми, както и разпределението му по новата ОПРР между грантове и финансов инженеринг и между различните нива градове.*

Към момента индикативното финансово разпределение в проекта на ОПРР 2014-2020 е по приоритетни оси. В тях е предвиден и съответния % от ресурсите, предвидени за финансови инструменти.

Индикативният ресурс е следния:

Приоритетна ос 1. „Устойчиво и интегрирано градско развитие“	% от приоритетна ос
	63,14%
ИП 1 „Енергийна ефективност в административни и жилищни сгради“	20,00% 31,67%
ИП 2 „Градска среда“	14,24% 22,56%
ИП 2 „Зони с потенциал за икономическо развитие“	4,00% 6,33%
ИП 2 „Спортна инфраструктура“	3,00% 4,75%
ИП 3 „Културна инфраструктура“	5,00% 7,92%

ИП 4 „Образователна инфраструктура“	4,62%	7,32%
ИП 5 „Социална инфраструктура“	3,28%	5,19%
ИП 6 „Интегриран градски транспорт“	9,00%	14,25%
Приоритетна ос 2 "Държавна образователна инфраструктура"	4,62%	100%
Приоритетна ос 3 „Регионална здравна инфраструктура“	4,00%	100%
Приоритетна ос 4 „Регионална социална инфраструктура“	3,00%	100%
Приоритетна ос 5 „Регионален туризъм“	9,00%	100%
Приоритетна ос 6 „Регионална пътна инфраструктура“	12,24%	100%
Приоритетна ос 7 „Техническа помощ“	4,00%	100%
ОБЩО:	100%	100%

С финансов инженеринг ще се финансират изцяло спортна и културна инфраструктура, преобладаващо Зони с потенциал за икономическо развитие и енергийна ефективност в жилищни сгради и от части в градска среда.

II. Въпроси от общ характер:

1. *Процент на съфинансиране от страна на бенефициента (финансов принос на кандидата), който следва да бъде заложен за проектите в ИПГВР;*

Процентът на съфинансиране от страна на бенефициента остава 15% съгласно проекта на Общия Регламент.

2. *Политика на централно ниво за подпомагане на мерките по енергийна ефективност на собствениците на жилища от зоните със социален характер;*

В следващия програмен период (2014-2020) мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради ще могат да бъдат изпълнявани единствено в рамките на зоните за въздействие. Приоритет при инвестициите е даден на зоните с преобладаващ социален характер, където са ситуирани основно жилищни квартали, но инвестициите за енергийна ефективност ще бъдат допустими и в зоните с потенциал за икономическо развитие и зоните с публични функции с висока обществена значимост. Ще бъде използван и надграждан подходът от сегашния програмен период за комбинация от безвъзмездна помощ и финансов инженеринг.

3. *Видове обекти на културната, образователната и здравната инфраструктура, които да бъдат включени в ИПГВР. Предвижда ли се определяне на такива обекти на централно ниво?*

Съгласно проекта на ОПРР 2014-2020 в рамките на ИПГВР ще се финансира култури, образователна, социална и спортна инфраструктура, която е изведена като списък от проекти от съответната община. Здравната инфраструктура ще се финансира по приоритетна ос 3 по предварителни от Министерство на здравеопазването проекти, съответстващи на национална здравна стратегия, плаи за действие и генерални плаи за болничната помощ. В рамките на ИПГВР ще се финансира общинската образователна и социална инфраструктура. Културията и спортна инфраструктура определени в ИПГВР ще се финансира чрез финансови инструменти, от които могат да се използват общини, частни инвеститори, публично-частни партньорства, държавни институции, собственици на такава инфраструктура.

4. Как да се включат мерки за оборудване на образователна инфраструктура в ИПГВР при условие, че липса анализ на нуждите от същото.

Приоритизацията на проектите за образователна инфраструктура следва да бъде извършено след анализ на наличните обекти на образователната инфраструктура в рамките на ИПГВР. Коикретно, ОПРР 2014-2020 има да финансира дейности, свързани с оборудване на образователна инфраструктура. Анализ на нуждите следва да се извърши от консултантите, подпомагащи разработването на ИПГВР.

5. Специфики на управление на ИПГВР, в който са включени частни инвестиции – например проекти по Джесика.

До края на 2013 г. частните инвеститори могат да кандидатстват с проекти самостоятелно или съвместно с общината по JESSICA, като едно от условията е проектите да отговарят на действащите плаиви документи и устройствени схеми (ОУП/ПУП) в градовете София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора и Плевен. Те подават бизнес плаи на проекта пред съответния ФГР, който предоставя кредит/гаранции/дялово участие. Фондът оценява предложението, изготвя и предлага споразумение за проектиране, с което предоставя средствата на крайния получател и изпълнението на проекта стартира. Считаю от 2014 г., частните инвеститори могат да кандидатстват самостоятелно или съвместно с общината с проекти по JESSICA, които могат да бъдат финансирали само в рамките на одобрените зони към ИПГВР за градовете от 1-во, 2-ро и 3-то ивица и на цялата територия на градовете от 4-то ивица. Кандидатстванието пред ФГР е аналогично.

6. Как отворен документ, как би могъл да се допълва или променя ИПГВР, например при промяна на визията за развитие на съответен град?

Визията за развитие на града за периода 2014-2020 г. е иерархична част от пакета документи, който Междуведомствената група за оценка на зоните за въздействие е оценивал при одобренето на зоните за въздействие. В този смисъл, не е възможно визията за развитие да бъде променена, тъй като и обхватът на одобрените зони за въздействие в рамките на ИПГВР не могат да бъдат променени в рамките на 10 години след приключване на проекта. Списъкът с проекти и идеи обаче може да се актуализира периодично с изпращане на заявление до Управляващия орган и съответната обсъдовка.

7. Съгласно ЗУТ към 2016 г. в общините ще бъдат приеми нови общи устройствени планове, чито изменения няма да са отразени в подготовките

към този период ИПГВР – предвижда ли се актуализация на ИПГВР или това ще е възможно при изготвянето на следващия план за периода 2021 -2027 г.

Съгласно т.1.3.3. от Методическите насоки, ОУП е дългосрочен стратегически документ с визия поне 20 години, докато ИПГВР следва да бъде разглеждан като средносрочен планов документ. В този смисъл, в ИПГВР би била възможна актуализация, но само по отношение на предназначението на терени, включени в зоните за въздействие. Актуализация по отношение на обхвата на зоните за въздействие в рамките на ИПГВР няма да бъде възможна, тъй като непроменянето на техния обхват в рамките на 10 години от приключване на проекта, беше задължително изискване при одобрението на зоните за въздействие. Едно от най-важните условия при изработване на ИПГВР е те да съответстват на съществуващи стратегически документи и такива в процес на разработване. Ето защо, ОУП трябва да отразяват подготвените към момента ИПГВР.

8. Въпрос: Необходимост от законови промени, включително в Закона за регионалното развитие, чрез които да се регламентира механизъм за синхронизация на всички видове стратегически и планови документи, в т.ч. и ИПГВР;

Съгласуваност между различните местни документи е отговорност преди всичко на местната власт.

9. Въпрос: Предвижда ли се изготвяне на план, аналогичен на ИПГВР, но с поширок териториален обхват (напр. област, район), с който да се съобразяват плановете на отделните градове за бъдеще?

ИПГВР трябва да са съобразени с общинския план за развитие, областната стратегия за развитие, регионалния план за развитие, както и секторни стратегии, които имат отношение към ИПГВР, например стратегията за интеграция на ромите.

10. Въпрос: Ще са приложими ли критерии за избор и приоритизация на проектите, които се залагат в ИПГВР?

ИПГВР се одобряват от УО на ОПРР, при съблудаване на критериите за оценка, заложени в т.5.8.2.2. Изискванията за кандидатстване. За тази цел Ръководителят на УО на ОПРР ще назначи Оценителна комисия (т.5.8.2. от изискванията). Критериите за избор на конкретните проекти и тяхната приоритизация следва също така да произтичат от обосновката за избор на отделните зони за въздействие, визията на града и стратегията на ИПГВР, както и възможностите за финансиране. Ще бъде заложено ново изискване, а именно - най-малко 5% от средствата, заделени за съответния град по линия на приоритетна ос 1 на ОПРР, да бъдат инвестиирани в социална инфраструктура.

11. Въпрос: Допустима дейност ли ще е новото строителство в рамките на следващия програмен период?

Да. Новото строителство ще бъде допустима дейност в следващия програмен период съгласно проекта на ОПРР 2014-2020 по Приоритетни оси 1 “Устойчиво и интегрирано

градско развитие“, 2 „Държавна образователна инфраструктура“, 3 „Държавна здравна и регионална социална инфраструктура“ и 4 „Регионален туризъм“.

12. Въпрос: Когато даден проект обхваща територията и на трите зони за въздействие (например видеонаблюдение, ремонт на улици и т.н.) как следва да бъде дефиниран: като три отделни проекта за всяка зона за въздействие или като един общ проект?

Съгласно таблицата „Матрица бюджет“ от Приложение № 2 на Методическите насоки структурата на ИПГВР е ясно структурирана както следва: зона за въздействие, проекти в рамките на зоната, дейности по реализация на отделния проект. В този смисъл, ИПГВР определя интегриран проект, попадащ в рамките на зоната, а не проект, който обхваща три зони за въздействие. Мерките за видеоконтрол на трафика са допустими по линия на инвестиционния приоритет за устойчив градски транспорт. Следва да се има предвид, че проект за устойчив градски транспорт трябва да е съобразен с ИПГВР, но може да обхваща цялата градска територия.

13. Въпрос: След официалното одобряване на оперативните програми ще могат ли да бъдат нанасяни корекции в ИПГВР, имайки предвид, че интегрираните планове ще бъдат завършени преди да бъде ясно какви дейности ще са допустими за финансиране, кои ще са допустимите бенефициенти и т.н.?

Да. Както е посочено в Методическите насоки, Приложение № 2 представлява индикативен списък на проектите, включените в тях дейности и размер на инвестициите. Следва да се има предвид обаче, че обхватът и предназначението на одобрените от УО на ОПРР зони за въздействие, не могат да бъдат променяни.

III. Въпроси по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/1.4-07/2010: „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие“- за 36-те общини:

1. Въпрос: Възможност за удължаване на срока за изпълнение на договорите за безвъзмездна финансова помощ, предвид проточилите се процедури за избор на изпълнители, забавянето на одобрението на зоните за въздействие, краткият срок за работа на избраните изпълнители, който представлява риск от неспазване на клаузите и сроковете на сключените с тях договори;

Сроковете за изпълнение на договорите за БФП биха могли по принцип да бъдат удължени над максималната продължителност на проектите по схемата (30 месеца), но сроковете за подаване в УО на ОПРР на изготвените ИПГВР не следва да се удължават, предвид основната цел на схемата, а именно: в самото начало на новия програмен период (01 януари 2014 г.) общините да разполагат с изготвени и одобрени ИПГВР и веднага да се пристъпи към изпълнението им и усвояване на средствата по ОПРР и другите Оперативни програми. В този смисъл, сръкът за представяне на проект на ИПГВР остава 31 юли 2013 г., както е посочено в Методическите насоки и Изискванията за кандидатстване. Следва да се има предвид, че част от общините подадоха за одобрение зони за въздействие на доста късен етап от оценката и са наясно, че трябва да компенсират изгубеното време.

2. Въпрос: Как следва да бъде попълнена колона 2 "Отношение към подпомагащите операции на съответната ОП" от таблициата "Матрица - Бюджет" (Приложение 2 към Методическите насоки за разработване и прилагане на ИПГВР) при условие, че към момента на приключване подготовката на ИПГВР оперативните програми за следващия програмен период няма да са финализирани?

Посочват се приблизителни стойности. Конкретен размер на средствата към момента не можем да посочим за отделна община. Следва да се има предвид, че Приоритетна ос 1 „Интегрирано и устойчиво градско развитие“, съгласно проекта на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020, представлява приблизително 62% от целия разполагаем финансов ресурс по програмата. В проекта на ОПРР 2014-2020 е залегнало и намерението да бъдат определени лимити за всяко едно ниво от градове (от 1 до 4) – по този начин градовете няма да се конкурират помежду си, а ще могат да планират проектите и ресурсите си. Не на последно място, всички проекти, а не само тези от ОПРР, следва да се бюджетират съгласно Приложение № 2 от Насоките. Бюджетът се прави на ниво проект и тези бюджети се интегрират на ниво програма за реализация на зона.

3. Проектните предложения, свързани с енергийна ефективност ще бъдат ли финансираны по финансовия механизъм „Джесика“?

Съгласно проекта на ОПРР 2014-2020 енергийна ефективност в жилищни сгради ще се финансира с комбинация от безвъзмездна помощ и финансов инженеринг. Енергийна ефективност в административни сгради на държавната и общинска администрация ще се финансира само с безвъзмездна помощ.

4. Според Техническата спецификация за изготвяне на ИПГВР е предвидено осъществяването на ЕО. Възможно ли е ЕО да бъде извършена преди окончателното приемане на ИПГВР от Общинския съвет, след подготовката на индикативния списък с проектите и дейностите, предвидени за зоните за въздействие, с оглед спазване на крайния срок по приключването на проекта?

Успоредно с работата по ИПГВР кметът на общината уведомява МОСВ/съответната РИОСВ за разработването му и ако това бъде изискано, възлага извършване на екологична оценка (ЕО) и оценка за съвместимост (ОС). Средствата за финансирането им се осигуряват заедно с тези за изработка на ИПГВР. Изготвянето им се извършва от независими експерти, при спазване на изискванията на ЗОП, ЗООС и ЗБР. Това не отменя задължението за инвестиционните проекти, включени в ИПГВР, да се извършват законово установените екологични оценки, resp. ОВОС, за всеки проект поотделно.

ЕО и ОС на ИПГВР се извършват единствено в случаи, когато Компетентните органи на МОСВ (РИОСВ) преценят, че е необходимо извършването им. Съгласно Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, екологичната оценка се извършва едновременно с изготвянето на плана или програмата и становището по нея, съответно решение, с което се преценява да не се извърши ЕО, се издава преди одобряването на плана или програмата. В тази връзка е възможно ЕО да бъде извършена преди окончателното приемане на ИПГВР от Общинския съвет, като резултатите и препоръките от ЕО трябва да бъдат взети под внимание в окончателния вариант на ИПГВР. Трябва да имате предвид, че извършването на ЕО и ОС трябва да бъде в пълно съответствие с действащата нормативна уредба (ЗООС, ЗБР и подзаконовите нормативни актове).

5. Възможно ли е при разработване на индикативната финансова таблица да се предвиди разширяване на „зона с преобладаващ социален характер“?

Не, не е допустимо. Съгласно взетите Решения на съответните общински съвети, обхватът на зоните за въздействие няма да бъде променян за период не по-малък от 10 години след приключване на дейностите по проекта. В тази връзка, не е допустимо да се предвиди разширяване на „зона с преобладаващ социален характер“.

6. Мерките по околната среда за територии, които са в рамките на определените зони за въздействие, ще бъдат ли включени в проектните предложения, които ще се финансират от ОП Околна среда 2014-2020 г.?

В т.2.4.1. от Методическите насоки е посочено, че в проектите следва да бъдат включени дейности, обединени по териториален, технологичен и времеви признак, с общо финансово управление и предвиден единен синергичен ефект. Ако тези условия са спазени, следва да се има предвид и че към момента наблюдаваме успешно сътрудничество и координация между различните Управляващи органи за подкрепа на интегрирани мерки по линия на оперативните програми, като това е особено ясно проявено при прилагането на политиката на деинституционализация и развитието на социалните услуги, предоставяни в общността. В този смисъл, механизъмът за решаване на идентифицирани проблеми чрез финансиране по различните ОП в рамките на ИПГВР ще бъде аналогичен и през следващия програмен период. В допълнение, на среща на министрите, ръководещи ведомствата за разработване на оперативните програми (съгласно т.2 б от Решение на Министерски съвет № 328/23.04.2012 г.) във Велинград, е изразена обща позиция между министерствата за залагане на принципа за координирано публикуване на схеми за финансиране на проекти от оперативните програми „Регионално развитие“, „Развитие на човешките ресурси“, „Околна среда“ по процедурите, предвидени в проекта на ЗУСЕС.

7. УО на ОПРР ще изиска ли да се съгласуват и одобряват проектните предложения преди окончателното предаване и одобрение на ИПГВР?

Съгласно т.2.4.1. от Методическите насоки основни структурни елементи на ИПГВР са проектите. В допълнение, в 1.4.3. от Методическите насоки е посочено, че формулирането на програми и проекти е част от цикъла „Разработка“ на ИПГВР, който предхожда цикъла „Реализация“. В този смисъл, УО на ОПРР очаква проектът на ИПГВР да включва индикативен списък на проектите и дейностите, както и предвидения размер на инвестициите съгласно Приложение № 2 към Методическите насоки. За проектни предложения е все още рано да се говори. Изключение правят проектните предложения по схема BG161PO001/5-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II, където срокът за подаване е 30 април 2013 г.“

8. Приоритизираните проектни предложения със съответна индикативна финансова рамка и анализ само обект на финансиране по ОПРР ли ще са или могат да се включат и такива, финансиирани от другите оперативни програми?

Всички проекти, обект на финансиране от всички оперативни програми, а не само тези от ОПРР, следва да бъдат включени към Приложение № 2 от Методическите насоки.

9. Има ли ограничения за стойността на проектните предложения, които ще бъдат включени в ИПГВР и финансирали от ОПРР?

Няма предвидени ограничения за стойността на проектните предложения. Въпреки, че 62% от общия ресурс по програмата е насочен към Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, следва да се подходи рационално и реалистично към бюджета на проектите, тъй като средствата за следващия програмен период не са много повече, в сравнение с настоящия.

10. Ако в ИПГВР се предвижда изработване на ПУП – процедурите следва ли да са приложили до внасянето на ИПГВР в УО?

Съгласно т. 4.2.2.3 „Допустими дейности за финансиране“ от Изискванията за кандидатстване по процедура BG161PO001/1.4-07/2010: „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие“ за зоните, за които няма действащ актуален подробен устройствен план, задължително трябва да се предвиди изработване на такъв или проект за изменение(актуализация) на действащ ПУП. Проектите, които предвиждат дейности за изработване на ПУП или проект за изменение (актуализация) на действащ ПУП за зоните на въздействие, включени в ИПГВР, задължително трябва да предвидят и преценка за необходимостта от оценка на въздействието върху околната среда (ЕО) и оценка за съвместимост (ОС), съгласно ЗООС и ЗБР и подзаконовите нормативни актове и извършване на оценка на въздействието върху околната среда и оценка за съвместимост на Подробните устройствени планове, когато е преценено като необходимо от компетентния орган. Съгласно въпросите и отговорите по схемата за кандидатстване, предоставени на кандидатите преди депозиране на проектните предложения, по преценка на конкретния бенефициент е допустимо възлагането на изработване на ПУП като отделна обществена поръчка, но при провеждане на открита процедура по ЗОП. В тази връзка, считаме за допустимо, при одобряването на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие, да бъде представен ПУП на зоната за въздействие, одобрен от Възложителя.

Препоръчително е, при възможност, заедно с ИПГВР да се представят ПУП, изгответи, съгласувани и одобрени по реда на ЗУТ и влезли в сила, за да се гарантира успешната реализация на съответните инвестиционни проекти, предвидени в ИПГВР.

11. Върху какви проекти да се фокусираме в отделните зони – по- малко на брой, но по-големи като обхват или повече на брой, по-малки по обхват?

В Изискванията за кандидатстване и Методическите насоки няма изискване за брой и обхват на проектите. Те следва да се планират за всяка отделна зона по отделно съгласно нуждите на зоната за въздействие, но да са интегрирани с цел постигане на синергичен ефект.

12. Има ли никакъв оптимален брой проекти, които да бъдат включени във всяка отделна зона?

В Изискванията за кандидатстване и Методическите насоки няма препоръка за оптимален брой проекти.

13. В каква степен следва да бъдат разработени (технически, финансово) проектите включени в индикативния списък?

Както е посочено в Приложение № 2 от Методическите насоки, в колона 3 на таблица „Матрица-бюджет“ се описва проектната готовност с вида на проекта – идеен, технически, работен проект или в процес на разработване или възлагане.

14. При разработване на стойността на проектите в ИПГВР и съответно на бюджета на ИПГВР до каква степен да се съобразим с бюджетната поносимост на общината за периода 2014-2020 г. Има ли нормативни изисквания, които е необходимо да спазваме?

Въпреки, че 62% от общия ресурс по програмата е насочен към Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, следва да се подхodi рационално и реалистично към бюджета на проектите, тъй като средствата за следващия програмен период няма да са много повече, в сравнение с настоящия. Разбира се, бюджетната поносимост на общината за периода 2014-2020 г. също следва да бъде съобразена, защото в никакъв случай не следва да се изключва възможността за реализация на проекти и със собствени средства на общината, а също така трябва да се предвидят средства за съфинансиране.

15. Какви мерки за публичност трябва да имаме предвид при разработването на стратегията за изпълнение на ИПГВР?

Стратегията за изпълнение на ИПГВР следва да предвижда мерки за публичност и информираност за популяризиране на получената финансова подкрепа от Оперативна програма „Регионално развитие“ чрез Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) в съответствие с правилата на ЕС за комуникация и визуализация, предвидени в чл. 8 от Регламент (ЕО) № 1828/2006 г. на Комисията и приложение 1 към него и с Насоките за осъществяване на мерките по информация и публичност от бенефициентите по ОПРР. Повече информация можете да намерите в Приложение 3 към Изискванията за кандидатстване.

16. Обекти с налични работни проекти в одобрените зони, могат ли да се включат в плана, след като не са изработени в рамките му?

Да, както е посочено в Приложение № 2 от Методическите насоки, в колона 3 на таблица „Матрица-бюджет“ се описва проектната готовност с вида на проекта – идеен, технически, работен проект или в процес на разработване или възлагане. В този смисъл работният проект е посочен като една от опциите и може да бъде включен в плана. Задължително условие е обаче, всички проекти, разработени в рамките на договора за БФП по схема BG161PO001/5-02/2012 "В подкрепа за следващия програмен период", да бъдат включени в ИПГВР, което на етапа на кандидатстване по схемата следва да се гарантира чрез декларация на съответния Общински съвет.

IV. Въпроси по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II“:

1. Допуска ли се Техническата спецификация за разработването на плана, да бъде изменяна/допълвана след сключване на договор за получаване на безвъзмездна финансова помощ, или следва да остане в същият вариант в който е

подадена/одобрена като част от проектното предложение на етап кандидатстване?

Техническата спецификация за разработване на ИПГВР (Приложение Б1) се одобрява от УО на ОПРР при оценката на подаденото проектно предложение. В допълнение, след сключване на договор за БФП при подготовката на процедура за избор на изпълнител, Техническата спецификация подлежи на предварителен контрол от страна на УО на ОПРР и компетентните органи и може да претърпи изменения от Бенефициента в резултат на направени коментари/ забележки от тяхна страна с оглед законосъобразността на документа, без тези изменения да налагат сключването на допълнително споразумение към договора.

2. Допустимо ли е в рамките на Интегриран план за градско възстановяване и развитие за градовете от Ниво 4 (съответно в техническата спецификация за изготвянето му), да се предвиди и разработване/внедряване на Географска Информационна Система /ГИС/ за градската територия?

Изработване на Географска информационна система (ГИС) не е сред допустимите дейности за финансиране от БФП по проекта, свързани с изготвянето на ИПГВР. По преценка на конкретния бенефициент, в проекта може да бъде включено изработване на ГИС, но финансирането следва да бъде осигурено от общината като допълнителен собствен принос над задължителните 5%.

3. За допустим разход ли ще се счита разходът за подготовка на документация за преценка на необходимостта от ЕО и ОС за ИПГВР и ПУП?

Разходът за подготовка на документацията за преценка на необходимостта от ЕО и ОС за ИПГВР и ПУП е допустим по схемата. Имайте предвид, че подготовката на документацията за преценка на необходимостта от ЕО и ОС за ИПГВР и ПУП е най-рационално да бъде вменено като задължение на Изпълнителя на ИПГВР. В този случай, разходите за подготовка на документацията за преценка на необходимостта от ЕО и ОС за ИПГВР и ПУП следва да бъдат включени в бюджетно перо „Разходи за разработване на ИПГВР“. Следва да имате предвид, че изпълнителят на ЕО и ОС трябва да бъде различен от избрания изпълнител на ИПГВР.

4. Изискване на УО е изпълнителят на ЕО и ОС да бъде различен от избрания за подготовка на ИПГВР. От пояснение след бюджета на проекта става ясно, че разходите и по двата договора трябва да бъдат отразени в едно и също бюджетно перо. Как точно следва да се отразят тези два разхода: като общ разход или чрез включване на отделни подпера?

В случай, че общината възнамерява да включи в бюджета на проекта разходи за извършване на ЕО и ОС, то същите следва да бъдат отразени в бюджета на проекта като отделно подперо към бюджетно перо 2.1. Подперо 2.1.1 бихте могли да наименувате „Разходи за разработване на ИПГВР“, а подперо 2.1.2 – „Разходи за извършване на ЕО и ОС, в случай, че е определено като необходимо от Компетентния орган“. Моля да имате предвид, че ако се предвиди в бюджета разход за извършване на ЕО и ОС, но Компетентният орган реши, че не е необходимо извършването на ЕО и ОС, то разходите, определени за извършване на тези оценки, няма да могат да бъдат прехвърляни в други бюджетни пера или подпера.

5. Във връзка с допустима под-дейност 1.11 по Компонент 2 (градовете от Ниво 4) „Разработване на предпроектни проучвания за проекти, включени в ИПГВР“: Следва ли в Техническата спецификация за разработване на ИПГВР, да бъдат идентифицирани и конкретно упоменати проектите, за които кандидатът желае да бъдат изготвени предпроектни проучвания, или те могат да бъдат идентифицирани на етап изготвяне на ИПГВР от избраният изпълнител в процеса на разработването му?

За кои видове проекти – частни, общински, държавни са допустими разходите за предпроектни проучвания?

Допустими ли са разходи за предпроектни проучвания за реализация на проекти обект на финансиране от оперативни програми, различни от бъдещата ОПРР?

В резултат на проведената на 19 март 2013 г. среща в гр. Пловдив за координация и указания за разработване на ИПГВР, допустимите предпроектни проучвания, включени в ИПГВР следва да бъдат свързани само с идентифициран проект за Интегриран градски транспорт за градовете от Нива 1-3. В тази връзка от обхвата на ИПГВР за градовете от Ниво 4 следва да отпадне дейността „Изготвяне на предпроектни проучвания“. Формулярите за кандидатстване и Техническите спецификации на градовете от Ниво 4 следва да не съдържат текстове, свързани с подготовка и изготвяне на предпроектни проучвания.

Разходи за изготвяне на предпроектни проучвания за реализация на проекти - обект на финансиране от оперативни програми, различни от бъдещата ОПРР, няма да бъдат допустими.

6. *Образецът на Формуляр за кандидатстване по проекта не позволява нормален печат на част от листовете във файла. Това ще представлява ли проблем в процеса на кандидатстване, при условие че същите в електронен вид са видими и четими?*

Кандидатстването по схемата се осъществява изцяло по електронен път чрез Модула за електронни услуги на ИСУН. В тази връзка посочените проблеми, свързани с принтиране на работни листове от формуляра за кандидатстване, не са съществени и не са от значение за попълването и за оценка на проектното предложение.

7. *Приложими ли са конкретни изисквания за заемане на длъжността „ръководител проект“?*

По схемата не са поставени конкретни изисквания за заемане на длъжността „Ръководител проект“. Препоръчително е за Ръководител на проекта да бъде определен човек с опит в областта на управлението на проекти, в т.ч. и в управлението на инвестиционни и инфраструктурни проекти.

8. *На какъв етап на подготовката трябва да са включените в ИПГВР проекти?*

При подаването в УО на ОПРР, ИПГВР трябва да включва списък с проектни предложения, критерии и обосновка за тяхното групиране в интегрирани пакети от проекти. В допълнение, в случай, че са извършени предпроектни проучвания, изготвени в рамките на проекта за ИПГВР по ОПРР, за приоритетните проекти, то тези проучвания също трябва да бъдат представени.

9. Продължителност на процедурата за одобряване на ИПГВР от УО?

Съгласно Изискванията за кандидатстване по схемата, срокът за оценка на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие от Управляващия орган на ОПРР е един месец от датата на тяхното получаване. Следва да се има предвид, че УО на ОПРР си запазва правото да връща представените ИПГВР за доработване/корекции, като това може да забави процеса по оценяване на ИПГВР.

10. Към кой момент от изпълнението на проекта е дължим задължителния собствен принос?

Задължителният собствен принос по проекта може да се отчита на окончателно плащане.

11. Само електронно ли може да се подава проектното предложение?

Да, подаването на проектните предложения по схемата се осъществява само по електронен път чрез Модула за електронни услуги на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на Европейския съюз в България (ИСУН). Към Изискванията за кандидатстване по схемата е приложено „Ръководство на потребителя“ с подробни указания по какъв начин се извършва подаването на проектните предложения в ИСУН.

12. Необходимо ли е сгради, държавна собственост, да бъдат включвани в интегрирания план? Има ли право община да кандидатства за дейност, извършване на предпроектни проучвания за такива сгради?

Проекти за ремонт/ реконструкция на сгради-държавна собственост са допустими и могат да бъдат включени в обхвата на ИПГВР. Изискванията за кандидатстване по схемата не поставят условия и ограничения за видовете проекти, които могат да бъдат обект на предпроектни проучвания в ИПГВР. Следва да се има предвид, че Разработването на предпроектни проучвания не е задължителна дейност, която да бъде включена в ИПГВР. В допълнение, от поставения въпрос не става ясно какво би могло да представлява едно предпроектно проучване за сграда. Предпроектни проучвания биха могли да се извършат само за най-приоритетните от гледна точка готовност за реализация и важност проекти и то за тези проекти, за които бенефициент се явява общината.

Моля да имате предвид, че голямата част от отговорите на поставените въпроси са приложими и за двете схеми за предоставяне на БФП: BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие“ и BG161PO001/5-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II“ и следва да бъдат взети под внимание от всички 67 общини – конкретни бенефициенти по тях.

С уважение,

ГЛАВЕН ДИРЕКТОР И
РЪКОВОДИТЕЛ НА УО НА ОПРР
ДЕНИЦА НИКОЛОВА